

גליון הש"ס

גמ' עבד שקנה נכסים.
ע"ל טו ע"א רס"י ד"ה
זה בא:

הגהות הב"ח

[illegible]

חשיב ליה למלכא מכולהו רברבנהוי השתא לישויה בלאני וספר אמר ליה ר' יוחנן תנא המן ספר של כפר קרצום היה עשרים ושתים שנה בטר דשק אמר ליה סק ורכב אמר ליה לא יכלנא דכחישא חילאי מימי תעניתא גחין וסליק כי סליק בעט ביה אמר ליה לא כתיב לכו ⁵בנפל אויבך אל השמח אמר ליה הני מילי בישראל אבל בדידכו כתיב ⁶ואתה על כמותימו תדרוך ⁷ויקרא לפניו ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו כי הוה נקט ואזיל בשבילא דבי המן חזיתיה ברתיא דקיימא אאיגרא מסברה האי דרכיב אבוה והאי דמוסגי קמיה מרדכי שקלה עציצא דבית הכסא ושריתיה ארישא דאבוה דלי עיניה וחזת דאבוה הוא נפלה מאיגרא לארעא ומתה והיינו דכתיב ⁷וישב מרדכי אל שער המלך אמר רב ששת ששב לשקן ולתעניתו ⁷והמן נדחף אל ביתו אבל וחפוי ראש אבל על ב גויספר המן לזרש אשתו ולכל אוהביו וגו' קרי להו אוהובי וקרי להו חכמיו חכמה אפילו באומות העולם נקרא חכם ⁸אם מורע היהודים מרדכי וגו' קאתי יכלת ליה ואי משבט יהודה ובנימין ואפרים ומנשה לא יכלת לא אויבך אינך דכתיב בהו ¹⁰לפני אפרים ובנימין ומנשה עוררה את ג דרש ר' יהודה בר אלעאי שתי נפילות הללו אמרו לו אומה זו מ כשהן יורדין יורדין עד עפר וכשהן עולין עולין עד לכוכבים ¹¹וסריסין שהביאוהו בבהלה ¹²כי נמכרנו אני ועמי וגו' כי אין הצר שוה בנזק שוה בנזק של מלך איקני בה בושתו וקטלה השתא איקני בדידי ומבעי למי יאמר לאסתר המלכה ויאמר ויאמר למה לי אמר רבי אבהו בתחלה עלה ¹³מרבית שאול קאתינא מיד ויאמר לאסתר המלכה: ¹⁴ותאמר אסתר א אמר ר' אלעזר מלמד שהיתה מחווה כלפי אחשורוש ובא מלאך וסמך בחמתו וגו' ¹⁵והמלך שב מגנת הביתן מקיש שיבה לקימה מה קימה ב יאשכח למלאכי השרת דאידימו ליה כגברי וקא עקרי לאילני דבוסתני ו ליה דפקדינן המן אתא לביתיה והמן נופל על המטה נופל נפל מיבעי שבא מלאך והפילו אמר ווי מבייתא ווי מברא ¹⁵וויאמר המלך הגם ¹⁶וויאמר חרובנה וגו' אמר רבי אלעזר אף חרובנה רשע באותה עצה היה כ מיד ברח וריינו דכתיב ¹⁷וישלך עליו ולא יחמול מידו ברוח יכר ¹⁸והמת למת אחת של מלכו של עולם ואחת של אחשורוש ואמרי לה אחת של נתן לאיש חליפות שמלות ולבנימין נתן חמש חליפות אפשר דבי

שטנה על צינן הבית עד (א) שצא
צו שטנה: לו הצינן. לצורך עממו:
עשר צינן היה הוא יום תנופת
של ספרים כעין מספרים:

וְשָׁרָה אִישׁ כֹּפֵר תִּמְרָתָא
מִחֵק כְּתֵב שְׁלֻמְעֵלָה לֹא כָל
יִשְׂרָאֵל שְׂאוֹהֲבִין אֶת מִרְדְּכִי אֵלָא
שְׁעִישָׁה כֵּן לִמִּרְדְּכִי אָמַר לִיה
מִרְדְּכִי אֵיכָא בִּיהוּדָאִי אָמַר
בְּחַד דִּי־סִקְרָתָא אִי נִמְי בְּחַד
לֹא אֲשֶׁר דְּבִרְתָּ יִזְקָה הֵמֶן אֶת
יִשְׂרָאֵל וּמַחְוִי לְהוֹ הִלְכּוֹת קִמְיָצָה
הֵמֶן מִיחַד בִּידֵיהּ מִירְתָּתָא אָמַר
וְנִמְי מִקְמַחֵי דִּי אֵל תִּכּוּוּ בְּנַחֲלָתוֹ
אֲתָא הֵמֶן יוֹתִיב לִיה קִמְיָיוֹ
מֵאִי עֲסָקְתּוּ אֲמָרוּ לִיה בְּכֹפֶר
לִי קוֹמְצִיָּה דְּסוֹלָתָא וּמִתְכַּפֵּן
יִחְיִי עֲשֶׂרָה אֲלָפֵי כֹכְרֵי כֶסֶף
לְמִי וְנִכְסִים לְמִי אָמַר לִיה
וְלֹכָא אָמַר לִיה לֹא יִכְלִינָא עַד
אֲנִי לֹא־שִׁתְּמוּשִׁי בְּמֵאנִי דְּמִלְכָּא
וְלֹכְלָהוּ אוֹמְנֵי עֵילִיָּה אִיהוּ
שְׁקִיל בֵּיהּ מוֹזִיָּה בְּהִדִּי דְקָא
תִּתְנַחַת אָמַר לִיה גְּבֵרָא דִּהוּ
עַל וְלֹא סֵפֶר שֶׁל כֹּפֶר קִרְצוּם
הוּא לְמוֹזִיָּה לְבִשְׁיָנָהוּ לְמֵאנִיָּה

וַיִּדְחֵי עֲשָׂרָה אֲלָפֵי כְּבִירֵי כֶּסֶף.
 שְׁמַעְתִּי שְׁעֵסֶרָה אֲלָפֵי
 כְּבִירֵי כֶּסֶף עוֹלִין חֲזִי שָׁקֶל לִכֹּל אֶחָד
 מִמִּשְׁרָאֵל שֶׁהָיוּ שָׁם מֵאוֹת אֲלָף
 בְּשִׁילָא מִתְנַרְרִים וְאִמֵּר שִׁיתֵּן לְאַחֲשׁוּרֹשׁ
 כָּל פְּדִיוֹנָם ^(ה) וְזֶה וּשְׁמֵכָם:

וּחְפוּי רֹאשׁ עַל שְׂאִירֵעַ לוֹ
מִרְבֵּי יוֹחֵנָן כָּל הָאוֹמֵר דְּבַר
מִרְוֹ לִיָּהּ אִי מִשְׁאֵר שְׁבָטִים
יְהוּדָה דְּכֹתִיב ^ידִּידָךְ בְּעֶרְףְךָ
יִתֵּן ^חכִּי נָפַל תְּפֹל לִפְנֵינוּ

לֵאמֹר לְעֹפֶר וּמִשׁוּלָּה לְכֹכְבִּים
וּמֶלֶךְ הַגִּיעִי וַיְבַהִילוּ מִלִּמְד
וְלֹךְ אָמְרָה לוֹ צַר זֶה אֵינוֹ
לִי¹³ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אַחֲשֹׁרוּשׁ

די תורגמן ביון דאמרה ליה
ט צר ואויב המן הרע הזה
יה כלפי המן: ¹⁵והמלך קם
מה אף שיבה בחימה דאזל

ר' ליהו מאי עובדייכו אמרו
דה אמר רבי אלעזר מלמד
בוש את המלכה עמי בבית
שראה שלא נתקיימה עצתו

ד שבעה שתי שכיבות הללו
תר ואחת של ושתי ¹⁹ לכלם
שנצמער בו אותו צדיק
יבשל

מִפִּי הַמֶּלֶךְ וּפְנֵי הָמֶן חָפֵז: אֶסְתֵּר ז ז ח 16. וַיֹּאמֶר
מֶלֶךְ תְּלִדְהוּ עָלָיו: אֶסְתֵּר ז ט 17. וַיִּשְׁלַךְ עַל
מִלֵּת וּלְבַנִּימָן נָתַן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת בֶּסֶק וּחֲמִשׁ חֲלָפֶת

וְאֲשֶׁר אֶסְתֵּר עָלֶיהָ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הִגֵּם לִכְבוֹשׁ אֶת הַמְּלָכָה עִמָּי בְּבֵית הַדָּרֶךְ, כִּי אֲשֶׁר דָּבָר טוֹב עַל הַמֶּלֶךְ עִמָּד בְּבֵית הָמֶן גְּבוּהַ חֲמִשִּׁים אַמָּה וַיֹּאמֶר רַחֲמֵנוּ לַמֶּלֶךְ וְחַמַּת הַמֶּלֶךְ שִׁכְבָּה: אֶסְתֵּר ז' 19. לְכֻלָּם נָתַן לֵאמֹר חֲלָפִי